

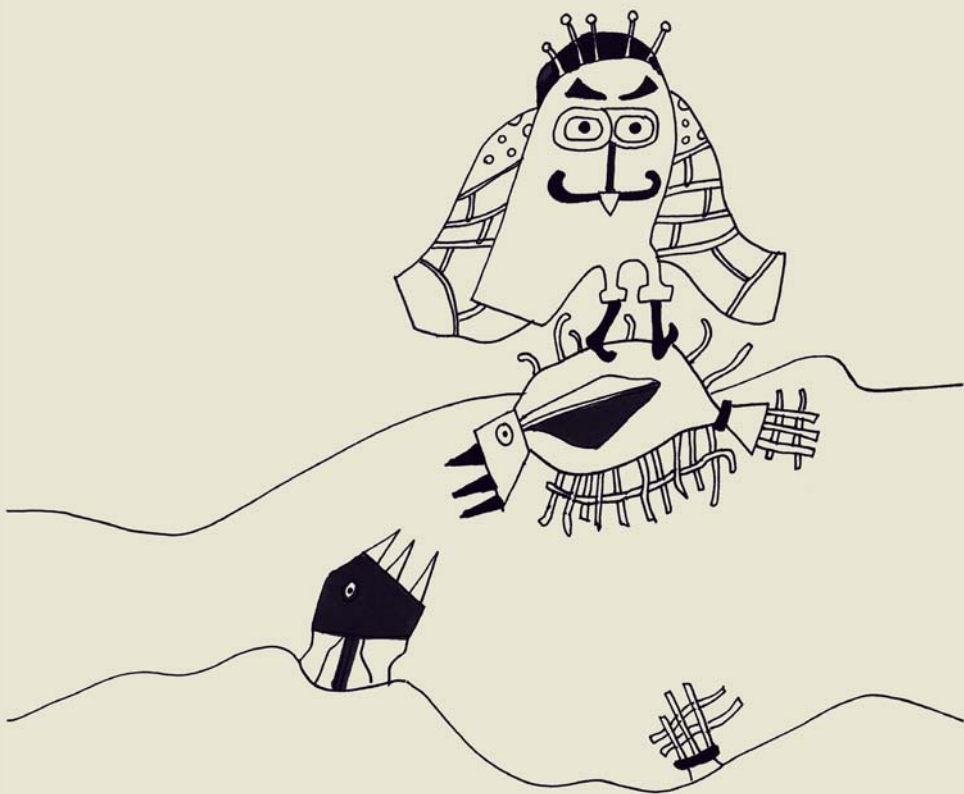
Rosa Liksom)

Život je jen náhoda

Pistorius
& Olšanská

Minipříběhy psané z nevšední perspektivy a okořeněné pořádnou dávkou černého humoru přesvědčí každého o tom, že život na Severu nemusí být jen pochmurný. Uznávaná finská spisovatelka Rosa Lixsom prostřednictvím svých postav vypráví o nejrůznějších každodenních událostech a strastech, se kterými je nutno se nějakým způsobem vypořádat. Ať už je hlavním hrdinou taxikář vyprávějící hororové příběhy, profesionální pytlák marně toužící po kousku společenského uznání, žena s třinácti košťaty a třinácti telefony, či muž, kterému medvěd ukradl motorovou pilu, jednotlivé výpovědi nadchnou svým osobitým, dost možná i trochu absurdním pohledem na život.

Rosa Lixsom, vlastním jménem Anni Ylävaara (*1958), je finská spisovatelka, dramatička, scenáristka a výtvarnice pocházející ze severofinského města Ylitornio. Pozornost čtenářů si získala již svou prvotinou *Zastávka na jednu noc* (Yhden yön pysäkki) publikovanou v roce 1985 a od té doby patří ke stálým finské literatury. Její knihy získaly řadu literárních ocenění a jsou přeložené do desítek jazyků. Přestože se Lixsom věnuje nej-různějším literárním žánrům, prosadila se a proslavila zejména krátkými povídkami. V těchto mikropříbězích se přímočaře, bez jakéhokoliv moralizování a s neobvyčejným smyslem pro detail i černý groteskní humor dotýká nejrůznějších společenských tabu a otvírá utajované problémy, ať už se týkají mladší, či starší generace, žen, či mužů. Činí tak s využitím přesně dávkovaných jazykových prostředků, k nimž patří nářečí, slang nebo argot. Velkého úspěchu dosáhl také její román *Kupé č. 6* (Hytti nro 6), za který v roce 2011 získala Cenu Finlandia. Česky vyšel výběr jejích povídek *Prázdné cesty* (1997) a román *Paní plukovníková* (2019). Svými texty je zastoupena v antologii *Za letních nocí se tu nespí lehce* (2019). V roce 2020 získala Nordic Prize Švédské akademie.

V Posiu dnes časně zrána přiletěla na pozemek Tauna a Lyydie Marjavaarových rozlícená včela a s největší pravděpodobností bodla jejich kocoura Villeho přímo do jazyka. Když paní Lyydia uslyšela vřískot, vyběhla ven a shledala, že kocourovi opuchl jazyk tak, že ani nemohl zavřít tlamičku. Kocour rozrušený danými okolnostmi skočil na svou paničku a drápky jí sekl do levého oka. Tauno Marjavaara sledoval situaci oknem z kuchyně a přivolal na místo neteř, která pracuje jako sanitářka. Ta přijela taxíkem z Kemi a poslala Lyydii Marjavaarovou do Laponské ústřední nemocnice na oddělení očních a ušních chorob. Tamější specialista konstatoval, že pacientce nehrozí oslepnutí. Kocourovi Villemu v průběhu dne opuchlý jazyk splaskl a kocour usnul hlubokým spánkem na lavici u pece. Situace včely v současné chvíli patrně není stejně růžová, neboť Tauno Marjavaara poslal svému sousedovi včelaři čtyřciferný účet za utrpení kocoura Villeho a způsobený všeobecný zmatek.

Rosa Liksom)
Život je jen náhoda

Rosa Liksom)
**Život je jen
náhoda**

*z finštiny
přeložil Vladimír Piskoř*

Pistorius & Olšanská
Příbram 2020

Překlad knihy byl podpořen
finskou nadací pro export finské literatury FILI.

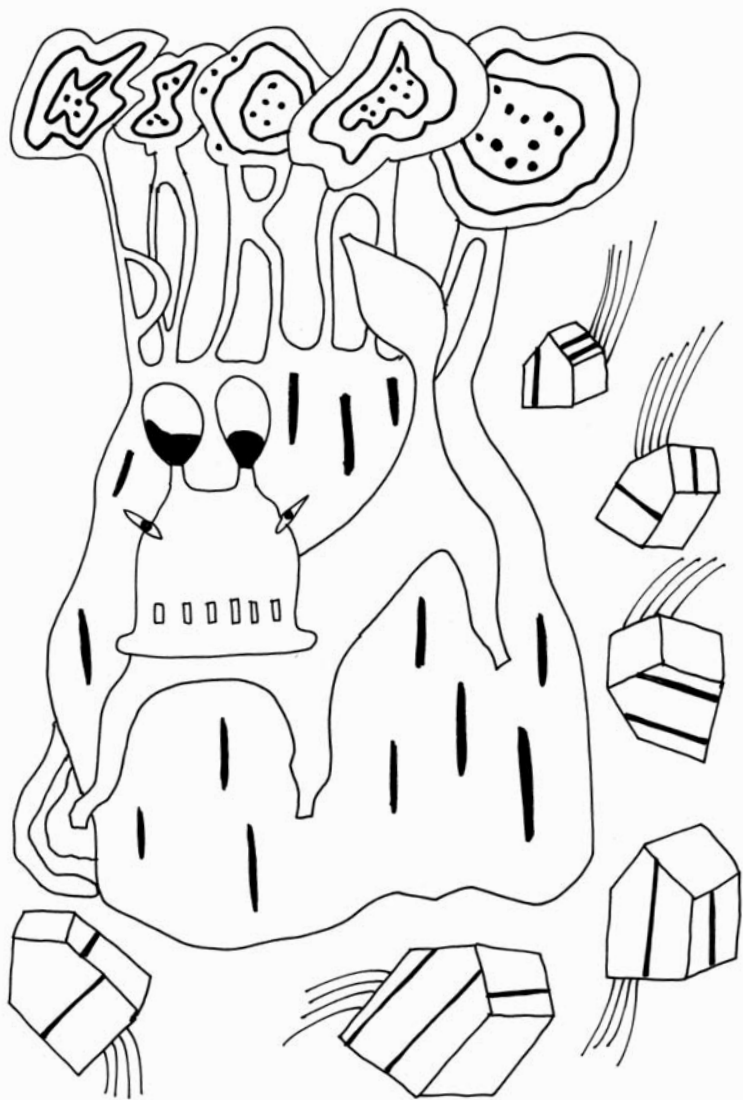

Kniha byla redakčně a vydavatelsky připravena
v rámci semináře Nakladatelská praxe na Filozofické fakultě
Univerzity Karlovy v Praze a vydána s laskavou finanční
pomocí stipendijního fondu Filozofické fakulty
Univerzity Karlovy v Praze.

Copyright © Rosa Liksom, 2014
Translation © Vladimír Piskoř, 2020
Illustrations © Rosa Liksom, 2020

ISBN 978-80-7579-094-1 (PDF)
ISBN 978-80-7579-086-6 (tištěná kniha)

Myslivec při honu na zajíce v Muurole utrpěl střelnou ránu do levého stehna poté, co mu prchající zajíc ukradl nabitou malorážku, namířil na něj a vypálil. Muž si přivolal chytrým telefonem sanitku, ta dorazila z Rovaniemi a zraněného odvezla do místní nemocnice. Tam mu střelu ze svalů vyjmul při lokálním umrtvení lékař s falšovaným diplomem a muž byl večer propuštěn domů. Jeho zdravotní stav je stabilizovaný. Útočník navzdory rozsáhlým pátracím akcím zatím nebyl dopaden.

Jiný svět)

1)

Je teď támhle v obejváku. Buďme úplně zticha. Je tam zapnutej počítač a rozsvícená čtecí lampička. Já zajdu opatrně oboje vypnout. Nebo aspoň počítač. Na další díl Emmerdalů se můžu podívat na telce v kuchyni. Počkej tady. Jo, počítač jsem vypnula, ale lampičku jsem nechala svítit, jen ať se neprobudí. A když už jsem tam byla, hodila jsem přes něj deku. Ležel zrovna na levém boku. To je dobře. Pokaždý, když vstává z pravýho, bejvá nevrlej až hrůza. Poďme do kuchyně, ať ho nezбудíme, chudák se pořádně nevyspal hromadu hodin. Víš, to je zase ta deprese. Začlo to v pondělí, když měl jít dělat doprovod. Nechutnala mu snídaně, a to jsem mu ji přinesla až do postele. Musela jsem odjet do nemocnice, začínala mi šichta, a on zůstal spát v ložnici s otevřenejma očima... jak dlouho to tentokrát bude trvat? Minulej měsíc ho ta deprese držela tři dny. Teďka ho to třeba přejde rychlejš, když tam takhle pospává a občas si olízne tlapku.

15)

II)

Rozhodla jsem se uspořádat dechberoucí letní svatbu, stejnou, ale jinou než Jemina předloni v létě. Jemina si na přípravu svatby vyhradila rok a půl. To bylo hodně málo. V posledních měsících měla co dělat, aby stíhala, až se z toho pak nervově zhroutila a odvezli ji do blázince. Já se rozhodla, že tuhle botu neudělám, a do svatebních příprav jsem se pustila už tři roky před dnem D. Ten musí bejt jedině o slunovratu na svatýho Jana, jinak celá svatba nestojí za nic, a samozřejmě ve Velký katedrále v Helsinkách, tam je megaskvělý prostředí.

Jen co jsem kámoškám oznámila, že chystám letní svatbu, přihlásilo se mi na pomoc pět dobrovolnic: Kelly, Ann, Jenna, Melina, Sara a Tiia. Z těch jsem si za družičky vybrala Kelly, Saru a Melinu, protože ty jsou ošklivější než já. Tanečky se dobře rozjely, zavolala jsem taťkovi do Bruselu a on hned slíbil deset táců na svatební účet, jenže s tím se přece vůbec nedá vystačit. Zavolala jsem dědovi na Madeiru a ten se úplně šíleně nadchnul, slíbil, že mi pošle dvanáct táců, protože on pokaždý chce fotříka trumfnout. Zbytek peněz jsem dostala od máti, která brečela, že vždycky musí všecko zatáhnout, a od kmotry, která dělá uměleckou maskérku a miluje oslavy, a taky od tety, která mi dala pět táců, protože mou matku, svou